



Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Tor Punsvik
Tlf.: 38 17 66 77

Deres ref.: 03.11.2010
Vår ref.: 2010/6882

Vår dato: 13.12.2010
Arkivkode: 433.52

Miljøverndepartementet
Avd. for naturforvaltning
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Uttalelse til høring - forslag til endringer i rovviltforskriften - godtgjøringsordning for forsøk på skadefelling av rovvilt

Fylkesmannen støtter i all hovedsak departementets forslag til endring i rovviltforskriften, men anbefaler at sats per døgn per deltaker for deltakelse i skadefellingsforsøket heves til kr. 2 000,-. Organisering av ordningen vil måtte tilpasses lokalt, i første rekke grunnet ulike utfordringer knyttet til områder under kontinuerlig rovviltpress og områder der skader på husdyr forårsakes av tilfeldige streifdyr, slik vi erfarer i Vest-Agder. Dersom det viser seg vanskelig å få på plass en kommunal- eller interkommunal organisering av skadefellingslaget ber fylkesmannen om at det dispenseres i Vest-Agder til slik ordning er på plass.

Vi viser til departementets høringsbrev av 3. november i år, og supplerende brev fra Direktoratet for naturforvaltning av 24. november.

Bakgrunn for og innhold i forslaget

Departementet foreslår endringer i rovviltforskriftens § 9 og en ny § 9a. Konsekvensen er at det innføres en godtgjørelse for skadefellingsforsøk utført av kommunale og interkommunale fellingslag, og at det kan utbetales godtgjøring fra første dag av skadefellingsforsøket. Skadefellingsforsøk har vist seg å være meget krevende, og formålet med den foreslåtte endring er å sikre at framtidige fellingsforsøk skal kunne utføres på en mest mulig effektiv måte. Det foreslås at godtgjørelse formidles til den enkelte medlem av skadefellingslag gjennom kommunen, og etter satser fastsatt av myndighetene.

Etter forslaget til ny § 9 kan fylkesmannen på eget initiativ eller etter søknad iverksette felling for å forhindre framtidige skader innen rammen av kvote fastsatt av rovviltnemnda. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemt personer, samt metoder for felling. Det kan også gis bestemmelser om dekning av påløpte utgifter i forbindelse med felling. Ordningen med at fylkesmannen kan dekke faktiske og dokumenterte utgifter videreføres, eks. til kjøregodtgjørelser, bomplasseringer m.m. Denne ordningen vil også gjelde de som deltar på skadefellingsforsøk uten å være tilknyttet et kommunalt eller interkommunalt skadefellingslag eller uten å være registrert som lisensjeger.

Ny § 9a er ment å gjøre skadefellingsforsøk mer effektive i gjennomføring, og at disse kan iverksettes snarest mulig etter skade er påvist og fellingstillatelse er gitt. Forslaget innebærer at fylkesmannen fastsetter en budsjettramme for hver skadefellingstillatelse med utgangspunkt i en fast sats per døgn. Budsjettrammen meldes fra fylkesmannen til kommunene i forbindelse med at fellingstillatelse gis. Departementet mener at en sats per deltaker per døgn av skadefellingsforsøket på kr. 1 000,- per døgn er hensiktsmessig. Gjennom tilskudd til kommunen dekker Fylkesmannen kommunens utbetaling av godtgjørelse i overensstemmelse med § 9a. Utbetaling til kommunen skjer etter at Fylkesmannen har mottatt dokumentasjon fra kommunen. Godtgjørelsesordningen skal kun dekke skadefellingsforsøk gjennomført av kommunale eller interkommunale fellingslag. Kommunen skal fungere som regnskapsførende enhet for fellingslaget, og det er den enkelte kommune som administrer utbetaling til fellingslag som har deltatt i skadefellingsforsøk. Godtgjørelsesordningen skal kun dekke skadefellingsforsøk gjennomført av kommunale eller interkommunale fellingslag. Det er et krav at deltakerne i disse lagene er registrerte lisensjegere, hvilket sikrer at de har tilfredsstilt formelle krav som storviltjegere.

Høringsbrevet vektlegger at det er viktig for innehaver av fellingstillatelsen å organisere og dimensjonere fellingsforsøket på en mest mulig effektiv måte, samt målrette innsatsen i perioder da sannsynligheten for å lykkes med skadefellingsforsøket er størst. Departementet viser til at Fylkesmannen kan bistå innehaver av fellingstillatelsen med rådgivning og veiledning i slike vurderinger.

Fylkesmannens vurdering og uttalelse

Vest-Agder er et fylke med svært store bufeinteresser og nærmere 80 000 sau og lam slippes på beite hvert år. Potensialet for skader og tap i beitesesongen er stor, også grunnet freda rovvilt. I 1994 ble Rovviltutvalget for Vest-Agder etablert som en arena for frivillig deltakelse blant alle berørte interessegrupper innen fylkets rovviltforvaltning. Fylkesmannens miljøvernavdeling tok sekretariatsansvaret for utvalget, og har hatt det siden. Da rovviltnemnda for Region 1 ble etablert var det enighet om å videreføre den gamle samarbeidsarenaen i form av Kontaktutvalget for rovviltsaker i Vest-Agder. Foruten å fremme dialog og samarbeid mellom aktørene, og nå gi råd til fylkets representant i rovviltnemnda, har kontaktutvalget i hele denne perioden hatt et hovedfokus på forebygging av skader på bufe voldt av freda rovvilt. Dette hovedfokuset har i praksis hatt tre innfallsvinkler;

- Avdekke hva tapene på utmarksbeite skyldes. Kontaktutvalget har vært sentral i realisering av flere prosjekter med bruk av dødspeilesendere på lam de siste 10 år.
- Avklare skadesituasjoner på en tidligst mulig tidspunkt, hvilket er en stor utfordring i et svært knudrete landskap der dødt bufe omsettes svært rask og lite blir funnet av kadaver på utmarksbeite. Kadaverhund har bl.a. vært benyttet med hell til denne avdekkingen.
- Når skadefellingstillatelse er gitt er det om å gjøre og snarest mulig og effektivt få tatt ut skadegjørere. I 1995 tok kontaktutvalget initiativ til å få etablert et skadefellingslag i fylket, basert på 10 – 12 dyktige jegere. Til opplæring ble det benyttet kompetente personer fra sentrale rovviltjegermiljøer på Østlandet.

Skadefellingslaget i Vest-Agder består i dag av stort sett de samme 12 personer som var med fra starten i 1995, og de har stått sentralt ved felling av ulv i både vårt fylke og nabofylket. SNO har også vært en viktig samarbeidspart for laget under fellingsaksjoner. Ulv har vært den mest aktuelle rovviltart i skadefellingssammenheng, sjøl om de øvrige store rovviltartene tidvis har vært til stede og forårsaket skader på bufe. Seinest sist uke felte skadefellingslaget

en ulv, som vi antar kan tilskrives nær 2,5 millioner i utbetalte rovvilterstatninger i de to Agderfylkene til sammen.

Praksis i Vest-Agder har vært at midler til trening og drift av skadefellingslaget har blitt finansiert av midler fra rovviltneemnd og tidligere kontaktutvalg. Fylkesmannens skadefellingstillatelser har blitt gitt til fylkeslagene av de store næringsorganisasjoner, som igjen har engasjert skadefellingslaget til å forestå fellingsaksjonen. Dette har også vært et krav satt i fellingsstillatelsen.

Fylkesmannen forventer at nye streifende ulver vil utgjøre utfordringen framover. Vi er svært opptatt av at våre gode erfaringer med bruk av skadefellingslag kan videreføres. Etter forskriftsendringen er det stilt krav om kommunale eller interkommunale fellingslag. Fellingslaget i Vest-Agder har ikke hatt noen formell kommunal oppnevning, slik tilfelle er i de fleste fylker. Hvorvidt en av kommunene i Vest-Agder er villig til å påta seg et interkommunalt ansvar som "vertskommune" for å drifte et fellingslag er uklart. Hvilket handlingsrom en slik vertskommune vil ha er heller ikke omtalt, og Fylkesmannen anser det både naturlig og nødvendig at kommunen kan få dekket egne utgifter til administrasjon av de midler til skadefelling som stilles til rådighet fra den regionale rovviltneemnda. Det vil bli tatt initiativ til å få kommunal/ interkommunal forankring på plass i løpet av 2011. Inntil dette er på plass ber Fylkesmannen om at det gis rom for å videreføre gjeldende ordning i Vest-Agder. Dette både fordi eksisterende lag har opparbeidet stor kompetanse, og nye skadesituasjoner kan oppstå før ny formell ordning er på plass. I høringsbrevet vises til et eksempel der det kan oppfattes som om 5 personer er "normalen" i et skadefellingslag. I Vest-Agder var 30 personer delaktige i forrige ukes skadefelling av ulv i Lyngdal. 10 av disse personene er med i skadefellingslaget, mens de øvrige var frivillige lokale jegere. Dette anes nok som en mer "normalsituasjon" under slike fellingsaksjoner i Agderfylkene.

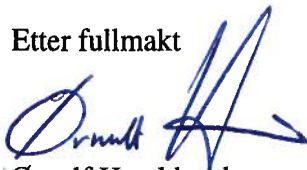
Uttak av skadegjørende individer skal helst gjøres når det stadig er fare for nye skader, mao i beitesesongen på utmark. Dette er en stor utfordring, da det erfaringsmessig er nærmest umulig å lykkes med uttak av skadegjørende individer av ulv under barmarksforhold. I Vest-Agder er det dessuten betydelige mengder bufe som er på utendørs beite også gjennom vinteren. Siste skader voldt av ulv på Vest-Agder skjedde 6. desember i år.

Når det gjelder høringsforslaget til godtgjørelse, så ble dette drøftet på møte i Kontaktutvalget for rovviltsaker i Vest-Agder 9. desember i år. Det var bred enighet om at kr. 1 000,- per dag er en for lav godtgjørelse til å sikre dyktige deltakere i lagene. Fylkesmannen slutter seg til den vurderingen og følger utvalgets anbefaling om å heve dagsatsen til kr. 2 000,-. Betydningen av å ha velkvalifisert mannskap som er villig til høy grad av beredskap kan ikke understrekes nok.


Når det er ønske om å ta ut skadegjørende individer og vedtak om uttak er fattet, er Fylkesmannen opptatt av at dette skjer snarest mulig og effektivt. Fylkesmannen vil påpeke den positive betydningen av at skadefellingstillatelser kan utstedes sjøl om det pågår lisensjakt på samme individ(er) i fylket. Lisensjakt anses ikke som en effektiv måte å beskatte skadegjørende rovvilt på i Vest-Agder. Dette skyldes både mange små eiendommer, begrenset jegerkompetanse og -organisering og at aktuelle situasjoner er uforutsigbare i tid og rom. Det siste i motsetning til områder med kontinuerlig rovviltpress, der beredskapen nødvendigvis må være til stede hele tiden.

Men lisensjakt vil kunne fungere som et godt supplement til skadefellingstillatelser i vårt fylke.

Etter fullmakt



Ørnulf Haraldstad
fung. miljøverndirektør



Tor Punsvik
viltforvalter

Kopi som e-post sendt fra saksbehandler:

Rovviltnemnda i Region 1

Kommunene i Vest-Agder

Fylkesmannen i Aust-Agder

Fylkesmannen i Rogaland

Medlemmer av Kontaktutvalg for rovviltsaker i Vest-Agder

DN